

LITURGICKÉ FORMULÁŘE KŘESTNÍCH BOHOSLUŽEB PRO NOVOU AGENDU ČCE

Bohoslužebné formuláře křestních bohoslužeb připravil poradní odbor liturgický a synodní rada je tímto předkládá 4. zasedání 35. synodu s návrhem na jejich schválení.

Obsah

Vysvětlení	1
Pořady křtu	4
Pořad křtu dospělého, nemluvněte či mladšího dítěte a staršího dítěte	4
Pořady bohoslužby se křtem a večeří Páně	4
Formuláře	6
Formulář křtu dospělého	6
Formulář křtu nemluvněte či mladšího dítěte	10
Formulář křtu staršího dítěte	14
Formulář bohoslužby se křtem a večeří Páně	16
Přijetí žadatele o křest (katechumena)	26
Přijetí do sboru	27
Obnova křestního vyznání	29

Vysvětlení

Křest je svátost, kterou církve koná z pověření a příkazu vzkříšeného Pána (Mt 28, 18–20; Mk 16, 9.15n). Zpečetuje spojení křtěnce s ukřižovaným a vzkříšeným Kristem skrze víru působenou Duchem svatým a začleňuje ho do společenství Kristovy církve. Ujišťuje jej o tom, že toto spojení platí na věky (*character indelebilis*). Proto se křest koná jen jednou za život.

Křest vyznačuje novou identitu člověka jako toho, kterého Bůh v Kristu bezpodmínečně přijal za svého. Tato nová identita se uskutečňuje v osobitém příběhu pokřtěného člověka a neustále se dotváří. Již Martin Luther zdůrazňoval, že křesťan má do svého křtu vrůstat po celý život. Každodenním pokáním má v sobě umrtvovat starého Adama a povstávat jako nový člověk – stávat se Božím dítětem. Křest je tudíž veřejným znamením začátku křesťanského života a jeho zrání. Ze křtu pro člověka vyplývají závazky do budoucna, které jsou ve vši stručnosti vyjádřeny v přikázání lásky – k Bohu, k bližnímu i k sobě samému.

Křest ve jméno Boha Otce i Syna i Ducha svatého spojuje v jednotu všechny křesťany. Kdo je přijat jako Boží dítě, je vždy zároveň přijat do celé Boží rodiny. Křesťanské církve proto vzájemně uznávají křest vykonaný v jiných církvích. Výjimkou jsou církve, které vyžadují, aby při křtu zaznělo vědomé vyznání víry, a proto neuznávají křest nemluvnat. V Dokumentech ekumenické konvergence z Limy se o křtu píše:

„Ve křtu jsou křesťané uváděni do jednoty s Kristem, se sebou navzájem a s církví všech dob a míst. Náš společný křest, který nás s Kristem sjednocuje ve víře, se tak stává základním svazkem jednoty. Jsme jedním lidem a jsme povoláni vyznávat a sloužit jednomu Pánu, a to na každém místě po celém světě. Spojení s Kristem, na kterém máme křtem podíl, má důležité následky pro jednotu křesťanů. „Jeden křest, jeden Bůh a Otec všech...“ (Ef 4, 4–6). Když se jednotu křtu stane skutečností v jediné, svaté, obecné a apoštolské církvi, pak může dojít k ryzímu křesťanskému svědectví o uzdravující a smírující lásce Boží. Proto je náš jeden křest výzvou církvím, aby překonaly své rozdělení a zjevně dokázaly vzájemné společenství. (...) Potřeba obnovit křestní jednotu je jádrem ekumenické úlohy.“ (Světová rada církví, 1982.)

Křest má již od počátku křesťanské církve dvojí podobu. Nejstarší formou je křest dospělého na základě vlastního vyznání víry křtěného. Velmi záhy se k tomu přidává i křest nemluvňat, který posléze v křesťanstvu převládá. Obě podoby křtu existují v církvi vedle sebe a každá z nich zdůrazňuje jeden z klíčových aspektů křtu. Křest dospělého podtrhuje osobní vyznání a rozhodnutí ke křtu. Křest nemluvňat zdůrazňuje nezaslouženou Boží milost (*sola gratia*), která není vázána na žádné předcházející lidské kroky či výkony. Ani při křtu nemluvňate však nemá chybět vyznání alespoň jednoho z rodičů, případně jiného pokřtěného a věřícího křesťana, který se zaváže k jeho výchově ve víře. Také kmotři jsou věřící křesťané, neboť jejich úkolem je doprovázet pokřtěné dítě ve víře.

Českobratrská církev evangelická slouží svátosti křtu nepokřtěným na základě jejich žádosti o křest, po předcházející přípravě a se souhlasem staršovstva sboru. Pokřtěni mohou být ti, kdo se ke Kristu a jeho církvi hlásí svým vyznáním víry. Pokřtěny zde mohou být i malé děti, jestliže o to jejich rodiče nebo oprávnění zástupci požádají a jsou odhodláni je vychovávat v křesťanské víře a vést k životu v církvi. Spolu s tím, kdo je křtěn, či s rodiči křtěných malých dětí se na vyznáních i závazcích křtu mohou podílet také věřící kmotři jako svědkové křtu. Křest se koná ve sboru, jehož členem či členkou se pokřtěný křtem stává. Nemluvňata mají být křtěna v tom sboru, jehož členy jsou jeho rodiče nebo alespoň jeden z nich. Ke křtu v jiném sboru, než takto příslušném, musí dát staršovstvo příslušného sboru souhlas. Ti, kdo byli pokřtěni v raném dětství, jsou v církvi a rodině vedeni k tomu, aby se ke svému křtu osobně a veřejně přiznali. Tradičně se tak děje při confirmaci na prahu dospělosti. Confirmace však není podmínkou dalšího života ve sboru. Ke svému křtu se člověk může přiznat i v pozdějším věku, a to například při obnově křestního vyznání nebo při přijetí do sboru.

Křest se koná v bohoslužebném shromáždění farního sboru. Není primárně rodinnou slavností, ale slavností Kristovy církve, do jejíhož konkrétního společenství je pokřtěný svým křtem začleňován. Proto je nejvhodnější, je-li křest součástí nedělní bohoslužby. Přestože lze křest konat při jakékoli sborové bohoslužbě, určité příležitosti jsou obzvláště vhodné. Jsou to Velikonoce, některé další neděle ve velikonočním období, především svatodušní neděle, či svátek Křtu Páně (neděle po 6. lednu). Každý křest je také připomínkou křtu pro již pokřtěné členy sboru. Proto by měla být bohoslužba se křtem uspořádána tak, aby se jí mohli členové sboru – dospělí i děti – zúčastnit. Křestní akt by přitom měl být pro všechny dobře viditelný.

Zařazení křtu do bohoslužby může být dvojí: Křest se obvykle koná po písni následující po kázání. Pokud byl význam křtu osvětlen v kázání, slovo o křtu se již nezařazuje. Křest může být zařazen také po skončení první části bohoslužby „Vstup a vzývání“, tedy po vstupní modlitbě, popř. kolektě. V tomto případě je vhodné, aby zaznělo krátké slovo o křtu, vysvětlující jeho význam. Po křtu následuje píseň, druhé čtení z Písma a kázání. V obou případech se v pořadí bohoslužby vynechává vyznání víry po kázání, neboť to je nedílnou součástí křestní liturgie.

Je také možné, aby celá nedělní bohoslužba byla obsahově zaměřena na křest. Volba biblických čtení, kázání a znění modliteb je pak určována křtem. V tomto případě je vhodné zařadit představení křtěného do úvodní části bohoslužby (např. po pozdravu a vstupním slovu) a křest konat po kázání.

Základní struktura křestní liturgie zahrnuje tyto prvky: představení křtěného, slova ustanovení křtu, křestní zvěstování, které má podobu kázání či krátkého slova o křtu, otázky ke křtu, křestní vyznání v podobě Apoštolského vyznání víry, modlitbu ke křtu, křestní akt, požehnání křtěnému se vzkládáním rukou, přijetí do církve a modlitbu po křtu. Významy jednotlivých prvků jsou blíže osvětleny v tabulce s pořadem křtu.

Ve křtu dochází k průniku evangelia a života křtěného. Příběh Ježíše Krista se zde viditelně propojuje s osobním příběhem jednotlivce a otevírá mu novou životní perspektivu. Prostorem pro slovní vyjádření významu křtu je křestní kázání (popř. slovo o křtu), jehož základní úlohou je zvěstovat evangelium o Boží milosti, katecheticky objasnit význam svátosti křtu a nastínit, jaké důsledky ze křtu vyplývají. Nový zákon nabízí ke křestnímu zvěstování celou řadu vhodných témat a motivů, jako je například:

- Ježíšův křest Janem Křtitelem (Mt 3, 13–17 a par).
- účast na Kristově smrti a vzkříšení (Ř 6, 3–5; Ko 2, 12–14),
- obmytí od hříchu (1 K 6, 11),
- účast na novém věku (Žd 6, 2–6),
- nové zrození (J 3, 1–6),

- osvícení Kristem (Ef 5, 14),
- oblečení v Krista (Ga 3, 27),
- obnovení Duchem (Tt 3, 5),
- zkušenost záchrany z potopy (1 Pt 3, 20–21),
- vyjití ze zajetí (1 K 10, 1–2),
- osvobození k novému lidství, v němž jsou překročeny překážky pohlaví, rasy a sociálního postavení (Ga 3, 27–28; 1 K 12, 13),
- vštípení v Krista a jeho tělo (J 15, 1–12).

Také Starý zákon obsahuje texty, které lze vztáhnout ke křtu:

- vykoupení z otroctví a povolání jménem (Iz 43, 1),
- očistění a dar nového srdce a ducha (Ez 36, 24–28),
- Hospodin je můj pastýř (Ž 23),
- přechod přes Rudé moře (Ex 14, 21–31; Ex 17, 3–7),
- přechod přes Jordán (Joz 3, 14–4,8).

Při křtu dětí je možné zdůraznit následující motiv:

- Ježíš přijímá děti a žehná jim (Mk 10, 13–16).

Samotný křestní akt probíhá trojím politím vodou, popř. ponořením, za doprovodu trojiční křestní formule, která má ustálenou podobu. Z ekumenických důvodů by voda při křtu měla viditelně téct; není vhodné křtít pouhým pokropením. Symbolický význam vody je možné připomenout v modlitbě ke křtu či v meditaci o vodě; vodu lze přinést a nalít do křtitelnice bezprostředně před křtem.

Liturgická tradice církve zná také další doprovodné symbolické úkony, které zvýrazňují určité dílčí významy křtu. Na památku a připomínku křtu je možné předat pokřtěnému křestní verš, který je vepsán do jeho křestního listu. Křtící nebo svědek křtu může pokřtěnému předat křestní svíci, která se zapaluje od (velikonoční) svíce na stole Páně. Jiným tradičním ritem je předání symbolického bílého roucha, doprovázené například slovy: „Všichni, kdo jsou pokřtěni v Krista, jsou v Krista oblečeni. Přijmi toto bílé roucho, které je znamením nového života.“ Křtící může označit nově pokřtěného na čele znamením kříže, a to buď v tichosti nebo se slovy: „N., ve křtu je ti Duchem svatým vtisknuta pečeť a navěky na sobě poneseš znamení, že patříš Kristu.“ Případně užívání některého ze symbolických úkonů, které nejsou ve sboru obvyklé, je vhodné předem projednat ve staršovstvu i ve sboru, aby byly přítomným srozumitelné. V praxi je třeba soustředit se na to, aby další symbolické úkony neupozadily samotný křest vodou.

Vysvětlení k pořadům křtu a formulářům

Agenda předkládá jeden základní pořad křestní liturgie, k němuž jsou vytvořeny tři plnotextové formuláře: (1) formulář křtu dospělého, (2) formulář křtu nemluvněte a mladšího dítěte, (3) formulář křtu staršího dítěte. Všechny tři formuláře mají totožnou základní strukturu, avšak v podobě některých prvků – např. ve znění otázek ke křtu – se odlišují. Ve formuláři pro křest nemluvněte a mladšího dítěte (přibližně do věku sedmi let) jsou otázky ke křtu adresovány rodičům křtěného dítěte, popř. také kmostrům. Formulář pro křest staršího dítěte je určen pro dítě, které je již schopné samo odpovídat na otázky ke křtu. Přítomnost rodičů, popř. kmostrů je při něm však také důležitá.

Dále agenda předkládá tři pořady celé bohoslužby se křtem a večeří Páně. K nim je vytvořen jeden plnotextový formulář, který vychází z pořadu I a je určen pro křest dospělého. Tento text může sloužit jako inspirace pro přípravu bohoslužeb se křtem dospělého, které jsou celé tematicky zaměřené na křest.

Nakonec agenda zařazuje formulář k přijetí žadatele o křest (katechumena), formulář k přijetí do sboru a formulář k obnově křestního vyznání.

Pořady křtu

Pořad křtu dospělého, nemluvněte či mladšího dítěte a staršího dítěte

Představení křtěného	V úvodní části bohoslužby je sboru představen ten, kdo má být pokřtěn; v případě křtu nemluvněte či dítěte jsou představeni také jeho rodiče.
Slova ustanovení křtu (Mt 28,18–20; Mk 16,15–16a)	Slova ustanovení zdůvodňují křest jako akt ustanovený samotným vzkrášeným Kristem.
[Slovo o křtu]	Pokud je křest zařazen do vstupní části bohoslužby, je vhodné na tomto místě zařadit krátké slovo o významu křtu. V případě zařazení křtu po kázání lze slovo o křtu vynechat, pokud je význam křtu vysvětlen v kázání.
Otázky ke křtu	Odpovědi na otázky ke křtu vyjadřují vůli křtěného dát se pokřtít, popř. vůli rodičů dát pokřtít jejich dítě. Někdy také mohou vyjadřovat úmysl křtěného přijmout závazky křtu, popř. vůli rodičů vychovávat křtěné dítě v křesťanské víře.
Apoštolské vyznání víry	Společnou recitací Apostolika shromáždění sboru vyznává svou víru v trojjediného Boha.
Modlitba ke křtu	Modlitba ke křtu obsahuje především prosbu o Boží přítomnost skrze Ducha svatého. Také v ní může být více rozvinut symbolický význam vody v kontextu různých biblických tradic o vodě (např. Gn 7–8: záchrana Noeho před vodami potopy; Ex 14: provedení Izraele vodami Rudého moře; Joz 3: vstup do zaslíbené země vodami Jordánu apod.).
Křestní akt	Křtí se trojím politím vodou, popř. ponořením, se slovy „N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“. Tato formule vyjadřuje, že Bůh sám přijímá křtěného za svého, činí jej součástí Kristova těla a daruje mu Ducha svatého.
Požehnání křtěnému	Po křtu vodou následuje požehnání křtěnému se vzkládáním rukou.
[Křestní verš]	Křestní verš se předává na památku a připomínku křtu.
[Předání křestní svíce]	Křestní svíce symbolizuje Krista, který je světlem života. Její předání může být zařazeno zde, nebo až na konci bohoslužby.
Přijetí do církve	Pokřtěný je přivítán do konkrétního společenství Kristovy církve. Při této příležitosti mohou být osloveni také rodiče pokřtěného dítěte, kmotři a celý sbor.
Modlitba po křtu	Modlitba po křtu obsahuje přimlvy za nově pokřtěného, popř. poděkování za ochranu matky a dítěte při porodu, jedná-li se o křest nemluvněte.
[Píseň ke křtu]	Křestní liturgie je zakončena vhodnou písní ke křtu.

Pořady bohoslužby se křtem a večeří Páně

POŘAD I	POŘAD II	POŘAD III
[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]
VSTUP A VZÝVÁNÍ	VSTUP A VZÝVÁNÍ	VSTUP A VZÝVÁNÍ
Hudba ke vstupu	Hudba ke vstupu	Hudba ke vstupu
	Trojčinní votum	Trojčinní votum
Pozdrav	Pozdrav	
Vstupní slovo	Vstupní slovo	Adjutorium
		Pozdrav
Představení křtěného	Představení křtěného	Představení křtěného

Píseň (žalm)	Píseň	Píseň
Vstupní modlitba s vyznáním vin	Vyznání vin	Vyznání vin
	[Kyrie]	Kyrie
[Slovo milosti]	Slovo milosti	Slovo milosti
		Gloria
	Vstupní modlitba (kolekta)	Kolekta
	[Píseň]	
ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ	ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ	ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ
První čtení Písma	První čtení Písma	První čtení Písma (Starý zákon)
Píseň	Píseň (žalm)	Žalm (recitovaný či zpívaný)
Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma (epištola)
		Píseň (zpěv Haleluja)
		Třetí čtení Písma (evangelium)
Kázání	Kázání	Kázání
[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]
<Vyznání vin>	<Vyznání vin>	
	<Kyrie>	
<Slovo milosti>	<Slovo milosti>	
<Pozdravení pokoje>	<Pozdravení pokoje>	
Píseň	Píseň	Píseň
KŘEST	KŘEST	KŘEST
Slova ustanovení křtu	Slova ustanovení křtu	Slova ustanovení křtu
Otázky ke křtu	Otázky ke křtu	Otázky ke křtu
Apoštolské vyznání víry	Apoštolské vyznání víry	Apoštolské vyznání víry
Modlitba ke křtu	Modlitba ke křtu	Modlitba ke křtu
Křestní akt	Křestní akt	Křestní akt
Požehnání křtěnému	Požehnání křtěnému	Požehnání křtěnému
[Křestní verš]	[Křestní verš]	[Křestní verš]
[Předání křestní svíce]	[Předání křestní svíce]	[Předání křestní svíce]
Přijetí do církve	Přijetí do církve	Přijetí do církve
Modlitba po křtu	Modlitba po křtu	Modlitba po křtu
[Píseň ke křtu]	[Píseň ke křtu]	[Píseň ke křtu]
		Sborová oznámení a ohlášení
		Přímluvná modlitba
		Modlitba Páně
		Sbírka
		Píseň
[VEČEŘE PÁNĚ]	[VEČEŘE PÁNĚ]	[VEČEŘE PÁNĚ]
Slova ustanovení		
Modlitba k večeři Páně	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)
Modlitba Páně	Modlitba Páně	<Modlitba Páně>
		[Pozdravení pokoje]
	[Lámání chleba]	
	[Agnus Dei]	Agnus Dei
Pozvání	Pozvání	Pozvání
Vysluhování	Vysluhování	Vysluhování
Propuštění	Propuštění	Propuštění
[Pozdravení pokoje]	[Pozdravení pokoje]	
Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání
[Píseň]	[Píseň]	[Píseň]
POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ	POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ	POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ

Sborová oznámení a ohlášení	Sborová oznámení a ohlášení	<Sborová oznámení a ohlášení>
Sbírka	Sbírka	
Přímlovná modlitba	Přímlovná modlitba	
<Modlitba Páně>	<Modlitba Páně>	
Poslání	Poslání	Poslání
Požehnání	Požehnání	Požehnání
Píseň	Píseň	Píseň
Hudba k vycházení	Hudba k vycházení	Hudba k vycházení
<Sbírka>	<Sbírka>	<Sbírka>

Hranatými závorkami [...] je vyznačen fakultativní prvek, tedy prvek, který může být vynechán. Špičatými závorkami <...> je vyznačen prvek, který se v bohoslužebném pořadu může uplatnit na daném místě, pokud se neuplatnil jinde (zpravidla dříve).

Formuláře

Formulář křtu dospělého

Představení křtěného

Milé sestry, milí bratři, o křest v našem shromáždění požádal/a N. N.

Představení křtěného je možné rozvést. Může jej představit také kmotr nebo někdo ze staršovstva.

[Kmotrem / svědkem křtu mu / jí bude...]

Slova ustanovení křtu

Kazatel pozve křtěného a kmotry, aby předstoupili před shromáždění.

Křest je společným darem, který přijímají křesťané všech církví a který nás spojuje v jedno Kristovo tělo. Vzkříšený Pán Ježíš Kristus řekl:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28, 18-20)

[Slovo o křtu]

Pokud by byl křest výjimečně umístěn ve vstupní části bohoslužeb, je možné na tomto místě zařadit krátké slovo o křtu.

Otázky ke křtu

Milý / milá N., z Kristova pověření a podle jeho zaslíbení křtí církev všechny, kteří se rozhodli spojit s ním svůj život. Věříš, že Ježíš Kristus je tvým Spasitelem a chceš být v této víře pokřtěn/a? Pokud ano, odpověz: Věřím a chci být pokřtěn/a.

Odpověď: Věřím a chci být pokřtěn/a.

Nebo:

N., věříš, že tě Kristus vytrhl z moci hříchu a smrti? Pokud ano, odpověz: Věřím.

Odpověď: Věřím.

Chceš být pokřtěn/a v naději, že tě Kristus při svém příchodu přijme do své slávy? Pokud ano, odpověz: Chci.

Odpověď: Chci.

Budeš svůj křest dosvědčovat svým životem a ve všech svých zápasech? Pokud ano, odpověz: Budu, s pomocí Ducha svatého.

Odpověď: Budu, s pomocí Ducha svatého.

Nebo:

Ve křtu nás Bůh povolává z temnoty ke světlu. Následovat Krista znamená zemřít hříchu a povstat s Kristem k novému životu. Proto se tě ptám: N., obracíš se ke Kristu Ježíši jako ke svému Spasiteli?

Odpověď: Ano.

Přicházíš ke Kristu jako ke své cestě, pravdě a životu?

Odpověď: Ano.

Zříkáš se zla a všeho zlého, co tě od Boha odděluje?

Odpověď: Ano.

Po otázkách určených křtěnému následuje otázka určená sboru.

Sestry a bratři, nyní se obracím na vás, kdo jste sami pokřtěni: Budete N. podporovat v jeho / jejím novém životě v Kristu a modlit se za něj / ni?

Odpověď: Ano.

Apoštolské vyznání víry

Vyznejme společně s N. svou víru v trojjediného Boha slovy Apoštolského vyznání:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Nebo Apoštolské vyznání víry formou otázek a odpovědí:

Odpovídá celé shromáždění. Pokud odpovídá pouze křtěný, shromáždění se připojí alespoň k závěrečnému amen.

Vyznejme společně s N. svou víru v trojjediného Boha.

Věříš v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Odpověď: Věřím.

Věříš v Ježíše Krista Syna jeho jediného, Pána našeho, který se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé?

Odpověď: Věřím.

Věříš v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný?

Odpověď: Věřím.

Všichni, kdo takto vyznáváme, potvrďme to svým amen.

Odpověď: Amen.

Modlitba ke křtu

Pane Ježíši Kriste,

přijmi N.,

ať se mu / jí ve křtu dostane odpuštění hříchů

a nově se narodí z Ducha svatého,

tak aby zemřel/a hříchu a žil/a ze tvé spravedlnosti.

Dej, ať přijme plnost tvé milosti

a zůstane navždy ve společenství tvého lidu.

Sbor: Amen

Nebo modlitba s rozvinutou symbolikou vody:

Chvála buď Bohu, který stvořil nebe i zemi a který na věky věrně plní své sliby.

Poděkujme Pánu, našemu Bohu.

Děkujeme ti, všemohoucí Bože, za dar vody,

která udržuje, občerstvuje a očišťuje všechny život.
 Na počátku všeho stvoření se nad vodami vznášel tvůj Duch.
 Vodou jsi vedl Izrael z otroctví ke svobodě.
 Ve vodě přijal i Ježíš Janův křest
 a byl pomazán Duchem svatým jako Mesiáš.
 On nás vede ze smrti a z hříchu k novému životu.
 Ve křtu jsme s Kristem pohřbeni v jeho smrt,
 abychom měli podíl na jeho vzkříšení.
 Ve křtu se znovu rodíme z moci Ducha svatého.
 Proto prosíme, sešli svého svatého Ducha,
 aby i N. byl/a očištěn/a od hříchu a nově se narodil/a,
 aby byl/a obnoven/a k tvému obrazu,
 chodil/a ve světle víry a měl/a život skrze Ježíše Krista, našeho Pána.
 Jemu buď s tebou a Duchem svatým
 všechna čest a sláva, nyní i na věky.

Sbor: Amen

Nebo:

Požehnaný jsi, Bože, Otče,
 stvořil jsi vodu, aby občerstvovala všechno živé,
 v přívalech potopy jsi ji učinil znamením očištění a nového začátku.
 Vodou jsi vedl svůj lid z otroctví ke svobodě,
 vodou jsi uhasil na poušti jeho žízeň.

Požehnaný jsi, Bože Synu,
 sestoupil jsi do vod Jordánu, přijal jsi křest,
 a tak ses postavil na roveň nám, hříšným lidem.
 Pro nás jsi šel až na kříž,
 z tvé smrti a tvého vzkříšení nám vzešla spása.

Požehnaný jsi, Bože, Duchu svatý,
 v podobě holubice jsi sestoupil na Ježíše,
 v tobě je Kristus s námi až do skonání věků.
 V tobě se křtí všichni, kdo v něho uvěřili;
 ty obnovuješ, občerstvuješ, vedeš k novému životu.

Proto tě prosíme,
 sestup i na N., který/á bude nyní pokřtěn/a,
 naplň jeho / její srdce
 a provázej ho / ji na cestě života víry.

Sbor: Amen.

Křestní akt

Je-li to možné, křtěný poklekne. Při následujících slovech křtící viditelným způsobem třikrát polije hlavu křtěného vodou.

N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Požehnání křtěnému

Křtící vloží ruku na hlavu pokřtěného. Ke vzkládání rukou se mohou připojit i svědkové křtu.

Požehnej ti všemohoucí Bůh, Otec, Syn i Duch svatý.

Křtěný: Amen.

Nebo:

Bůh, který tě křtem přijal do své církve,
 ať vylije na tebe bohatství své milosti,

abys zůstal/a ve společenství Kristova putujícího lidu,
abys byl/a denně obnovován/a Duchem
a abys došel / došla dědictví svatých ve slávě.

Křtěný: Amen.

Nebo:

Všemohoucí Bůh a Otec našeho Páně Ježíše Krista,
který tě znovuzrodil vodou a Duchem a odpouští ti všechny hříchy,
ať tě posiluje svou milostí k věčnému životu.

Pokoj s tebou.

Křtěný: Amen.

(Podle Lutherovy Křestní knížky, 1526.)

[Křestní verš]

Křestní verš pro N. je vybrán z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Křestní verš je také uveden v křestním listu, který pokřtěný dostane na památku a připomínku svého křtu.

[Předání křestní svíce]

Křtící nebo kmotr zapálí křestní svíci od velikonoční svíce nebo od svíce na stole Páně a předává ji pokřtěnému se slovy:

Kristus říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“
(J 8, 12) – Přijmi tuto hořící svíci. Kristus je světlo tvého života.

Po skončení křestní liturgie může být svíce postavena na stůl Páně. Předání svíce je možné zařadit také na konci bohoslužby a spojit je s posláním a požehnáním.

Přijetí do církve

Milý bratře / milá sestro, křtem jsi byl/a připojen/a k církvi Kristově a společenství tohoto sboru. Záleží nám na tom, aby se stal i tvým duchovním domovem a těšíme se z toho, že se s tebou budeme potkávat při slavení bohoslužeb, u stolu Páně a slyšení slova Božího. Chceme tě podporovat a modlit se za tebe i spolu s tebou, abys vytrval/a po celý život v radostném následování Krista.

Zástupci sboru pokřtěnému podají ruku, předají křestní list a případně dar od sboru.

Modlitba po křtu

Všemohoucí Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista,
děkujeme ti, že jsi křtem připojil N. ke své církvi.

Sešli na něj / ni svého Ducha Utěšitele:

dej mu / jí ducha moudrosti a rozumnosti, ducha rady a síly.

Naplň ho / ji láskou a pokorou.

Skrze Krista, našeho Pána.

Sbor: Amen

Nebo:

Dobrý Bože, provázej N.,

utvrď ho / ji ve víře svým svatým Duchem,

obdaruj ho / ji bohatě svými dary

a dávej mu / jí poznávat lásku našeho Pána, Ježíše Krista.

Podpírej ho / ji v pochybnostech

a vyzbroj ho / ji k dobrému boji víry, k usilovné lásce a živé naději.

Sbor: Amen.

Píseň ke křtu

Např. EZ 350, 351, 352, 355, 356.

Formulář křtu nemluvněte či mladšího dítěte

Představení křtěného

Milé sestry, milí bratři, dnes bude pokřtěn/a N. N., syn / dcera ... *(uvést jména a příjmení rodičů; možno připojit stručné představení rodiny).*

[Kmotrem / kmotrou bude ... *(uvést jméno a příjmení)*]

[Je to chvíle radostná nejen pro rodinu N. a jejich přátele, ale pro nás všechny, protože při tom zakoušíme, že Bůh se k nám přiznává, k velkým i malým, a my, když křtíme, přiznáváme se tím k jeho milosti.]

Slova ustanovení křtu

Křesťanská církev křtí na základě pověření našeho Pána, Ježíše Krista, a s důvěrou v jeho zaslíbení. V evangeliu podle Matouše, 28. kapitole, čteme:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ *(Mt 28, 18–20)*

Je možné zvolit i jiný biblický text, např. Mk 16, 15–16.

[Slovo o křtu]

Je-li křest umístěn ve vstupní části bohoslužeb, je možné na tomto místě zařadit krátké slovo o křtu.

Např.:

Milí rodiče a kmotři, sestry a bratři, N. bude pokřtěn/a ve jméno Otce, Syna a Ducha svatého. Tato slova nám říkají, komu patří každý pokřtěný. Totiž, že nepatří jen sám sobě a svým rodičům, ale patří Bohu. Patří Bohu Otci, který mu / jí vdechl život, patří Ježíši Kristu, který mu / jí daroval možnost nového počátku, a patří Duchu svatému, který naplňuje jeho / její srdce svými dary, především vírou, láskou a nadějí. To vše nám dosvědčuje a stvrzuje viditelné znamení křtu. Křtem je člověk označen jako Boží vlastnictví a je připojen do společenství Kristovy církve. Nikdy ve svém životě nebude sám, ale vždy bude mít ke komu se obracet, komu děkovat i koho prosit o pomoc. Tak to bude platit i pro vašeho / vaši N. Již od svého nejtělejšího dětství bude moci žít s touto důvěrou. Přitom bude záležet také na vás – rodičích, kmotrech a sboru – zda budete N. pomáhat, aby se on sám / ona sama ke svému křtu jednou svobodně a s radostí přiznal/a a aby mu / jí křest přinášel jistotu: Bůh mě v Kristu přijal jako své dítě, miluje mě a opatruje, ať procházím dobrým či zlým.

Otázky ke křtu

Křtící pozve rodiče s dítětem a kmotry, aby předstoupili před shromáždění.

[Kristus zvěstoval blízkost Božího království a zval do něj i děti. Vzkládal na ně ruce, žehnal jim a svým učedníkům řekl: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží.“ *(Mk 10, 14)*]

Milí rodiče a kmotři, Kristus zve k sobě také vaše dítě. Proto se vás ptám:

Chcete, aby N. byl/a pokřtěn/a ve jméno trojjediného Boha? Pokud je tomu tak, odpovězte: Ano, chceme.

Odpověď: Ano, chceme.

Nebo:

[Ve křtu odevzdáváme N. Kristu a připojujeme jej / ji ke společenství všech, kteří se ke Kristu hlásí. Znamení vody jej / ji bude po celý život ujišťovat, že patří tomu, který pro něj / ni zemřel a byl vzkříšen. Díky Kristově lásce se stává Božím dítětem a součástí celé Boží rodiny.]

Milí rodiče a kmotři, chcete, aby N. byl/a pokřtěn/a ve jméno Ježíše Krista a rostl/a ve společenství těch, kteří Krista vzývají a následují? Chcete mu / jí na této cestě pomáhat svou radou a příkladem? / Jestliže tomu tak je, odpovězte: Ano, s pomocí Boží.

Odpověď: Ano, s pomocí Boží.

Nebo:

[Každý den nám náš křest zvěstuje a připomíná, že žijeme z Boží milosti, že tu nejsme nadarmo, že pro nás platí Boží zaslíbení. Věříme, že to vše platí i pro naše děti, i když o tom ještě nevědí.]

Milí rodiče, chcete, aby N. byl/a pokřtěn/a ve jméno Ježíše Krista? Chcete žít se svým dítětem v odpovědnosti před Bohem a vychovávat ho tak, aby v něm mohla růst víra v Ježíše Krista? Pokud je tomu tak, odpovězte: Ano, v síle Ducha svatého.

Odpověď: Ano, v síle Ducha svatého.

Milí kmoťři, vy sami patříte ke křesťanské církvi. Chcete tu být pro N., modlit se za něj / ni a pomáhat mu / jí, aby žil/a ve víře, lásce a naději? Pokud je tomu tak, odpovězte: Ano, v síle Ducha svatého.

Odpověď: Ano, v síle Ducha svatého.

Apoštolské vyznání víry

Křtíme na základě víry v trojjediného Boha. Vyznejme ji společně slovy Apoštolského vyznání:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Modlitba ke křtu

Pane Ježíši Kriste,

ty jsi do své blízkosti přijímal děti a žehnal jim.

Proto tě prosíme, přijmi také toto dítě, které k tobě přinášíme.

Dej, ať je znamením vody dnes a navždy ujišťuje o tvé lásce a věrnosti.

Sbor: Amen.

Nebo:

Milostivý Otče,

ve svátosti křtu nám dáváš jedinečné znamení své lásky.

Děkujeme ti, žes nám dal zaslíbení také pro naše děti,

že je ve své milosti voláš k sobě.

V pokorné víře k tobě přinášíme i toto dítě a prosíme tě:

Přijmi je,

Duchem svatým je připoj ke Kristu a jeho církvi

a ochraňuj je jako své vlastní.

Sbor: Amen.

Nebo modlitba s rozvinutou symbolikou vody:

Milostivý Bože,

děkujeme ti za dary vody a Ducha svatého.

Na počátku se tvůj Duch vznášel nad vodami,

vnesl jsi světlo do tmy a vdechl život do bezduché prázdnoty.

Vodami potopy jsi očistil svět,

s Noem a jeho rodinou jsi učinil nový začátek pro všechny lidi.

Vodami moře jsi s Mojžíšem vyvedl svůj lid z otroctví,

uzavřel jsi s ním smlouvu pro svobodný život v nové zemi.

Seslal jsi svého Ducha na Ježíše,

když přijímal křest od Jana ve vodě Jordánu.

Ve křtu, který nás spojuje s ukřižovaným a vzkříšeným Kristem,

nás osvobozuješ od hříchu a smrti

a otvíráš nám cestu k věčnému životu.

Prosíme, vylej svého svatého Ducha i na toto dítě,

aby bylo ve křtu pohřbeno s Kristem

a mohlo s ním povstat k novému životu.

Sbor: Amen.

Nebo meditace o vodě a modlitba:

Voda, kterou křtíme, nás upomíná na vody, o kterých vypravuje Bible – vody smrti a života: na potopu, v níž zahynul porušený svět, avšak Bůh zachránil Noeho a jeho rodinu, a spolu s nimi i zvířata v arše; na rákosové moře, které pohltilo pronásledovatele, avšak Izrael jím byl vyveden do svobody; na Jordán, v němž křtil Jan, a na lidi, kteří hledali nový život. Ve vodě Jordánu byl pokřtěn také Ježíš a přijal Ducha svatého.

Pane Bože, náš milostivý Otče, do tvých rukou vkládáme toto dítě.

Dej, ať je znamením vody dnes a navždy ujišťuje o tvé lásce a věrnosti.

Sbor: Amen.

Křestní akt

Při následujících slovech křtící viditelným způsobem třikrát polije hlavu křtěného dítěte vodou. N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Požehnání křtěnému

Křtící položí ruku na hlavu pokřtěného. Ke vzkládání rukou se mohou připojit i svědkové křtu.

Neboj se, já jsem tě vykoupil,

povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.

Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou,

půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud,

půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. *(Iz 43, 1–2)*

Sbor: Amen.

Nebo:

Ať tě Duch svatý naplňuje radostí a důvěrou,

probouzí tvou víru

a dává ti naději po celý tvůj život.

Sbor: Amen.

Nebo:

Bůh Otec, Syn i Duch svatý ať ti žehná, zachová tě a chrání nyní i vždycky.

Sbor: Amen.

[Křestní verš]

Křestní verš pro N. je vybrán z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Křestní verš je také uveden v křestním listu, který pokřtěný dostane na památku a připomínku svého křtu.

[Předání křestní svíce]

Křtící nebo kmotr zapálí křestní svíci od velikonoční svíce nebo od svíce na stole Páně a předává ji rodičům se slovy:

Kristus říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ *(J 8, 12)* – Přijmi tuto hořící svíci. Kristus je světlo tvého života.

Po křestní liturgii ji rodiče mohou postavit na stůl Páně. Předání svíce je možné zařadit také na konci bohoslužby a spojit je s posláním a požehnáním.

Přijetí do církve

N. se ve křtu stal/a součástí Kristova těla a patří k jeho církvi. Víťáme jej / ji v tomto společenství. Budeme rádi, když v našem sboru nalezne svůj domov a bude s jeho pomocí objeovat křesťanskou víru, učit se důvěřovat Bohu, modlit se, klást si otázky i nacházet odpovědi.

Milé sestry a bratři, jestliže v tom chcete N. pomáhat, vyjádřete své odhodlání slovy: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Sbor: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Zástupce sboru může předat rodině pokřtěného dítěte křestní list, případně i dar od sboru (např. Bibli, zpěvník...).

Nebo:

Milí rodiče a kmotři, Bůh ve křtu přijal N. za své dítě a připojil ho / ji ke své církvi. Pomáhejte mu / jí objevovat vzácnost tohoto přijetí. [Naslouchejte jeho / jejím otázkám, modlete se spolu s ním / ní, objevujte bohatství Bible a Bůh ať vás v tom posiluje a provází.] Zveme vás všechny k účasti na společném životě víry v tomto sboru.

Zástupce sboru může předat rodině pokřtěného dítěte křestní list, případně i dar od sboru (např. Bibli, zpěvník...).

Milé sestry, milí bratři, N. se stal/a naším bratrem / naší sestrou. Buďme jeho / její rodině oporou a podporou, aby skrze naše svědectví a lásku mohl/a i on/a poznávat křesťanskou víru a důvěřovat Pánu Bohu. Začneme tím, že se za něj / ni budeme nyní společně modlit.

Modlitba po křtu

Bože,

ty jsi nám otcem i matkou.

Drž svou ruku nad tímto dítětem,

neztrať ho z očí

a dej, ať v každém čase nachází lásku mezi lidmi.

Pane Ježíši,

ty jsi přítelem lidí.

Provázej toto dítě na jeho cestách

každý den jeho života.

Duchu svatý,

ty jsi Boží moc a síla.

Naplňuj toto dítě radostí a důvěrou,

probouzej jeho víru a zachovávej mu naději

až do konce jeho dnů.

Sbor: Amen.

Nebo:

Otče,

vyjadřujeme dnes především svoji radost a vděčnost za N.,
který / která právě přijal/a znamení tvé milosti.

Prosíme za něj / ni a za jeho / její rodinu.

Děkujeme za vše, čím nás děti obohacují a čemu nás učí.

Děkujeme také za náš vlastní křest, za věrnost tvé lásky

a za všechnu naději, kterou nám víra dává.

Sbor: Amen

Nebo modlitba s poděkováním za život matky:

Nebeský Otče,

daruješ nám život

a zachovááš nás den za dnem.

Ve křtu nás voláš naším jménem

a říkáš nám, že tu jsi pro nás.

Děkujeme ti,

že jsme dnes mohli pokřtít toto dítě ve tvé jméno,
že může nést znamení tvé lásky
a patřit ke tvé církvi.

Poznal jsi ho a zamiloval sis ho,
dříve než spatřilo světlo světa.

Opatroval jsi ho i jeho matku při porodu.

Děkujeme ti, že v moci svého Ducha
chceš být po celý jeho život při něm
svou láskou, svou mocí a svým odpuštěním.

Dej, ať vrůstá do bohatství víry
a jednou ti řekne ano,
tak jako ty jsi řekl ano k němu.

Sbor: Amen.

Nebo:

Pane a Otče náš v Ježíši Kristu,
ty jsi dárce všeho života.

Děkujeme ti za radost z narození tohoto dítěte.

Děkujeme ti za ochranu, kterou jsi poskytl jemu i jeho matce při porodu.

A prosíme tě:

Buď mu nablízku svou péčí a milostí.

Dej jeho rodičům trpělivost a moudrost při jeho výchově.

Vstup do jeho života svým Duchem,
aby se mohlo radovat z tvé lásky.

Sbor: Amen.

[Píseň ke křtu]

Např. EZ 353, 354, 357, 355, 351, 356, 350.

Formulář křtu staršího dítěte

Představení křtěného

Sestry a bratři v Kristu,

N. vyjádřil/a svou touhu patřit Ježíši Kristu a následovat jej, a proto se chce dát pokřtít. Staršovstvo našeho sboru jeho / její rozhodnutí vítá.

Slova ustanovení křtu

Kazatel pozve křtěné dítě, rodiče a kmotra (kmotry), aby předstoupili před shromáždění.

Milí přátelé, v evangeliu podle Matouše v 28. kapitole Ježíš Kristus říká:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ *(Mt 28, 18–20)*

Otázky ke křtu

N., věříš, že tě Pán Ježíš vysvobodil z moci všeho zlého? Jestliže je tomu tak, odpověz: „Ano, věřím.“

Odpověď: Ano, věřím.

Přijímáš Ježíše jako svého Pána, který tě má rád? Jestliže je tomu tak, odpověz: „Ano, přijímám.“

Odpověď: Ano, přijímám.

Chceš, aby tě Ježíš ve křtu připojil ke své církvi? Jestliže je tomu tak, odpověz: „Ano, chci.“

Odpověď: Ano, chci.

Milí rodiče, chcete N. dále vést ve víře, lásce a naději? Chcete mu / jí pomáhat v tom, aby dále rostl/a ve společenství Kristovy církve? Jestliže je tomu tak, odpovězte: „Ano, chceme.“

Odpověď: Ano, chceme.

Milí kmotři, N. si vás vybral/a, abyste mu / jí byli nablízku a doprovázeli ho / ji v jeho / jejím životě a v jeho / její víře. Ptám se vás proto: Přijímáte tuto službu? Jestliže je tomu tak, odpovězte: „Ano, s pomocí Boží.“

Odpověď: Ano, s pomocí Boží.

Vyznání víry

Vyznejme spolu s N. svou víru slovy Apoštolského vyznání:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Modlitba ke křtu

Bože, náš dobrý Otče,
ty jsi nám všem dal život a voláš nás k sobě.
Děkujeme ti, že N. uslyšel/a tvé volání
a že jsi v jeho / jejím srdci probudil touhu po tobě.
Radujeme se i s jeho / její rodinou a prosíme tě:
Dej, ať mu / jí křest ve jménu Ježíše Krista navždy zpečetí tvou lásku.
Ať jej / ji provází tvá moc v darech Ducha svatého.

Sbor: Amen.

Nebo modlitba s rozvinutou symbolikou vody:

Bože,
ty odedávna vyvádíš ze smrti a vedeš k životu.
Zachránil jsi Noeho a jeho rodinu před vodami potopy,
provedl jsi Izrael vodami Rudého moře i Jordánu.
V něm byl pokřtěn i Ježíš, který pro nás zemřel a vstal z mrtvých.
Prosíme, sešli svého svatého Ducha na N.,
skrze křest jej / ji připoj ke svému lidu
a veď jej / ji k životu v moci tvého království.
O to tě prosíme skrze tvého Syna, Ježíše Krista.

Sbor: Amen.

Křestní akt

Při následujících slovech křtící viditelným způsobem třikrát polije hlavu křtěného vodou.

N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Požehnání křtěnému

Křtící položí ruku na hlavu křtěného.

Neboj se, já jsem tě vykoupil,
povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.
Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou,
půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud,
půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. *(Iz 43, 1–2)*

Sbor: Amen.

Nebo:

Ať tě Bůh, který tě ve křtu označil za svého / svou, požehná,
ať tě provází a vede celým tvým životem.

Sbor: Amen.

[Předání křestní svíce]

Křtící nebo kmotr zapálí křestní svíci od velikonoční svíce nebo od svíce na stole Páně a předává ji pokřtěnému se slovy:

Kristus říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8, 12) – Přijmi tuto hořící svíci. Kristus je světlo tvého života.

Po křestní liturgii ji pokřtěný může postavit na stůl Páně. Předání svíce je možné zařadit také na konci bohoslužby a spojit je s posláním a požehnáním.

[Křestní verš]

Křestní verš pro N. je vybrán z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Křestní verš je rovněž uveden v křestním listu, který pokřtěný dostane na památku a připomínku svého křtu.

Při této příležitosti může zástupce sboru předat pokřtěnému křestní list a případně i dar od sboru (např. Bible, zpěvník...).

Přijetí do církve

N., jsme rádi, že jsi byl/a pokřtěn/a. Patříš teď do Kristovy církve, která je po celém světě. A jsi doma v našem sboru. Budeme rádi, když se tu budeš dobře cítit, když se spolu s námi budeš dozvídat o Bohu, modlit se, zpívat, nacházet tu přátelství a pomoc. Jako všichni pokřtění jsi zván/a i k večeři Páně. Ve sboru se modlíme také za sebe navzájem, takže i na tebe a tvou rodinu budeme v modlitbách myslet.

Nebo:

N., který / který byl/a pokřtěn/a, se ve křtu stal/a částí Kristova těla a patří k jeho církvi, do společenství našeho sboru. Spolu s námi je zván/a i k plné účasti u Kristova stolu.

Bratři a sestry, chcete být N. nablízku a modlit se za něj / ni i jeho / její rodinu? Chcete mu / jí pomáhat k tomu, aby spolu s námi rostl/a ve víře, lásce a naději? Je-li tomu tak, odpovězte společně: „Ano, s pomocí Ducha svatého.“

Sbor: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Modlitba po křtu

Pane Ježíši Kriste,
prosíme tě za N., aby v něm / ní přebýval tvůj Duch.

Prosíme tě za to, aby se s tebou ve svém životě stále setkával/a a aby měl/a vždycky nablízku lidí dobrého srdce.

Prosíme tě i za jeho / její rodiče.

Dávej jim moudrost k dobré výchově,

podporuj je svou láskou a milostí,

stůj při nich svou radou i svým požehnáním.

[Prosíme tě i za sourozence N.]

Prosíme tě za děti v našem sboru a za jejich rodiny –
ať v nich ustavičně přebývá tvá láska.

Prosíme tě za sebe navzájem i za všechny křesťany.

Dej, abychom měli na paměti svůj křest,

abychom se k tobě obrátili celým srdcem a následovali tě.

Sbor: Amen.

[Píseň ke křtu]

Např. EZ 350, 351, 352, 355, 356.

Formulář bohoslužby se křtem a večeří Páně

[Zvonění zvonů]

VSTUP A VZÝVÁNÍ

Hudba ke vstupu

Trojčinní votum

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Sbor: Amen.

Pozdrav

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2 K 13, 13)

Nebo:

Boží milost a pokoj ať je s vámi.

Sbor: I s tebou.

Vstupní slovo

Hlahol Hospodinu celá země! Vstupte do jeho bran s díkůvzdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem! Vzdejte mu chválu, dobrořečte jeho jménu, neboť Hospodin je dobrý, jeho milosrdenství je věčné, jeho věrnost do všech pokolení! (Ž 100, 1b.4–5)

Představení křtěného

Milé sestry, milí bratři, při dnešních bohoslužbách bude pokřtěn/a N. N. (Je možné křtěného několika slovy představit.)

[Kmotrem / kmotrou bude ...]

Svátostí křtu jsme uvedeni do Kristovy církve, jsme zahrnuti do Božích mocných činů spásy a je nám dáno nově se narodit skrze vodu a Ducha. To vše je Boží dar.

I my ostatní si dnes budeme připomínat smlouvu svého křtu a radovat se z toho, co pro nás Bůh dělá.

Píseň

Vstupní modlitba s vyznáním vin

Bože, který jsi nám otcem i matkou,
znáš každého z nás a oslovuješ nás jménem.

Děkujeme, že ti patříme.

Vyznáváme, že na to někdy zapomínáme.

Svým myšlením, slovy i činy se ti vzdalujeme.

Prosíme, odpusť nám.

Dej, ať v této křestní bohoslužbě zakusíme,
jak dobré je být a zůstat tvými dětmi.

Ať znovu slyšíme, že ty nás miluješ
a nic nás od tebe nemůže oddělit.

Sbor: Amen.

[Slovo milosti]

Přijměte slovo milosti / Zvěstuji vám slovo milosti:

I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky, moje milosrdenství od tebe neodstoupí a smlouva mého pokoje se nepohne, praví Hospodin, tvůj slitovník. (Iz 54, 10)

Sbor: Amen.

Nebo modlitba bez vyznání vin; vyznání vin je zařazeno jako samostatný prvek po kázání:

Bože, náš nebeský Otče,

radujeme se, že tu můžeme být a spolu s druhými tě chválit a děkovat ti.

Děkujeme za svět, který jsi stvořil,
za všechno krásné, co v něm můžeme prožívat.
Děkujeme za místo k životu, za svobodu a živobytí, za naše rodiny a domovy.
Děkujeme za evangelium o Ježíši Kristu, za povolání k víře, za pozvání do církve.
Děkujeme i za tento sbor, za všechny, kdo sem patří,
za to, co tu můžeme společně slyšet, vyznávat, učit se a prožívat.
Děkujeme za N., za to, že našel / našla cestu k víře i do našeho společenství.
Děkujeme za neděle a za bohoslužby, za příležitost svátečního dne, odpočínutí, slavení.
Děkujeme za hudbu a písně,
za tvé slovo i za to, že nasloucháš našim slovům, našim touhám.
Dej nám svého Ducha, ať slyšíme, co nám říkáš,
a rozpoznáváme znamení tvé milosti ve vodě křtu
i v chlebu a vínu u Kristova stolu.
Sbor: Amen.

[Píseň]

ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ

První čtení Písma

Lektor uvede čtení např. slovy:

Poslyšte slova Písma svatého z knihy / epištoly / evangelia ..., kapitoly, verše ...

Lektor zakončí čtení pevnou formulí či dovětkem:

To jsou slova Písma svatého / proroka / apoštola / evangelia / čtení.

Píseň

Druhé čtení Písma

Kazatel uvede čtení Písma např. slovy:

Základem dnešního kázání jsou slova Písma svatého z knihy / epištoly / evangelia ..., kapitoly, verše ...

Nebo:

Druhé čtení je zapsáno v knize / epištole / evangeliu ..., v kapitole ..., verše ...

Kazatel zakončí čtení Písma pevnou formulí či krátkou modlitbou:

To jsou slova Písma svatého / proroka / apoštola / evangelia / čtení.

Kázání

[Modlitba po kázání]

K modlitbě po kázání se shromáždění připojí slovem „Amen“. Lze ji vynechat, pokud následuje vyznání vin.

<Vyznání vin>

Vyznání vin se zařazuje, pokud nebylo součástí vstupní modlitby.

I my jsme byli pokřtěni, Bože,

děkujeme za tvou milost, za všechna tvá zaslíbení se křtem spojená.

Byli jsme pokřtěni ve tvé jméno, Otče,

a přece pokaždé nejednáme jako tvé děti.

Byli jsme pokřtěni ve jméno tvého Syna, který je tak blízko člověku,

a přitom je nám často zatěžko milovat naše bližní.

Byli jsme pokřtěni ve jméno Ducha,

ale ne vždy neseme jeho ovoce.

Prosíme, odpusť nám a daruj nám život ve tvém pokoji, pravdě a lásce.

Všichni, kdo se připojujete k tomuto vyznání, prostě: Pane, smiluj se nad námi.

Sbor: Pane, smiluj se nad námi.

<Slovo milosti>

Zvěstuji vám slovo odpuštění / Přijměte slovo milosti:

S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých. Když jste ještě byli mrtvi ve svých vinách, probudil nás k životu spolu s ním a všechny viny nám odpustil. Vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž. *(Ko 2, 12–14)*

<Pozdravení pokoje>

Ježíš Kristus řekl svým učedníkům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

[**Sbor:** I s tebou.]

Pozdravme se navzájem pozdravením pokoje.

Píseň**KŘEST****Slova ustanovení křtu**

Kazatel pozve křtěného a kmotra (kmotry), aby předstoupili před shromáždění.

Křesťanská církev křtí na základě pověření našeho Pána, Ježíše Krista, a s důvěrou v jeho zaslíbení. V evangeliu podle Matouše, v 28. kapitole, čteme:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ *(Mt 28, 18–20)*

[Zřeknutí se zlého]

Chceš žít ve svobodě Božích dětí a odmítat všechno, co člověka zotročuje?

Odpověď: Ano.

Chceš, aby tě nikdy neovládl hřích, a bránit se všemu, co svádí ke zlému?

Odpověď: Ano.

Chceš bojovat se zlem v sobě i kolem sebe a s tím, co působí?

Odpověď: Ano.

Nebo:

Chceš patřit Bohu, který dává svítit světlu do temnot,
který dává chaosu řád,
který odpouští vinu
a přemáhá smrt?

Odpověď: Ano. [Tomuto Bohu chci patřit.]

Chceš patřit Bohu,
který sesílá pokoj mezi znesvářené,
vnáší spravedlnost, kde je bezpráví,
boží zdi, přemáhá nenávist
a mrtvé křísí k novému životu?

Odpověď: Ano. [Tomuto Bohu chci patřit.]

Otázky ke křtu

N., ptám se tě nyní:

Věříš v Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele?

Odpověď: Věřím.

Přijímáš křest jako znamení, že nejsi sám svůj, ale patříš Ježíši Kristu?

Odpověď: Přijímám.

Chceš Ježíše Krista ve svém životě následovat a dosvědčovat?

Odpověď: Chci.

Nebo:

N., chceš být pokřtěn/a?

Odpověď: Ano. [Chci být pokřtěn/a.]

[Po otázkách křtěnému může následovat otázka kmotrovi (kmotrům).]

N. si tě vybral za kmotra / svědka svého křtu.

Chceš mu / jí být nablízku a doprovázet ho / ji na cestě víry?

Odpověď: Ano.

Vyznání víry

Vyznejme spolu s N. svou víru slovy Apoštolského vyznání:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Modlitba ke křtu

Pane Ježíši Kriste,

ty dodnes svým slovem povoláváš k víře.

Děkujeme ti, že jsi povolal i N.

Prosíme, aby ses k jeho / její víře přiznal.

Ať jej / ji znamení křtu navždy ujistí uje,

že jsi jej / ji přijal za svého / svou.

Sbor: Amen

Nebo modlitba s rozvinutou symbolikou vody:

Všemohoucí, věčný Bože,

na počátku stvoření se tvůj Duch vznášel nad vodami.

Vodami potopy jsi očistil svět a Noeho zachránil v arše.

Provedl jsi svůj lid izraelský vodami moře a přivedl jej ke svobodě.

Tvůj Syn se ponořil do vod Jordánu,

když se dal pokřtít a postavil se na roveň nám hříšníkům.

Křtem nás osvobozuješ z moci hříchu a smrti.

Necháváš zahynout všechno, co nás od tebe dělí,

a probouzíš nás k novému životu.

Prosíme tě: Sešli svého svatého Ducha,

aby N. byl/a spolu s Kristem vzkříšen/a k novému životu.

Chválíme tě a velebíme skrze Ježíše Krista, tvého Syna,

ve společenství Ducha svatého, nyní i navěky.

Sbor: Amen.

Nebo:

Bože,

ty odedávna vyvádíš ze smrti a vedeš k životu.

Zachránil jsi Noeho před vodami potopy

a provedl Izrael vodami Rudého moře.

Voda je pro nás znamením cesty skrze smrt k životu.

Touto cestou kráčil Ježíš, když byl pokřtěn ve vodě Jordánu.

Prosíme, sešli svého svatého Ducha na N.,

kterého / kterou nyní křtíme,

očisti jej / ji od všeho zlého

a přiveď jej / ji k účasti na novém životě.

Sbor: Amen.

Nebo meditace o vodě a modlitba:

Voda, kterou křtíme, je znamením smrti i znamením života. Bez vody neexistuje život, ale voda také může život zničit. Potopa vykonala Boží soud nad hříchem lidstva, avšak Noe našel milost a byl před potopou zachráněn. Tak je ve vodě křtu pohřbeno všechno, co nás odděluje od Boha, a z vody křtu povstává nový člověk, který žije s Kristem.

Bože, dej, ať znamení vody dnes a navždy ujišťuje N. o tvé lásce a věrnosti.

Sbor: Amen.

Křestní akt

Při následujících slovech křtící viditelným způsobem třikrát polije hlavu křtěného vodou.

N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Požehnání křtěnému

Křtící položí ruce na hlavu pokřtěného.

Ať Bůh, který tě ve křtu přijal za vlastní/ho, utvrdí tvou víru a dá ti dary svého svatého Ducha.

Ať ti dává své požehnání.

Pokřtěný: Amen.

Nebo:

Všemohoucí Bůh a Otec našeho Páně Ježíše Krista, který tě znovuzrodil vodou a Duchem a odpouští ti všechny hříchy, ať tě posiluje svou milostí k věčnému životu.

Pokoj s tebou.

Pokřtěný: Amen.

(Podle Lutherovy Křestní knížky, 1526.)

Nebo:

Ať v tobě Duch svatý působí, abys narozen/a skrze vodu a Ducha věrně následoval/a Ježíše Krista.

Pokřtěný: Amen.

[Křestní verš]

Křestní verš pro N. je vybrán z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Křestní verš je rovněž uveden v křestním listu, který pokřtěný dostane na památku a připomínku svého křtu.

[Předání křestní svíce]

Křestní svíce se zapaluje od velikonoční svíce nebo od svíce na stole Páně:

Kristus říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8, 12) – Přijmi tuto hořící svíci. Kristus je světlo tvého života.

Kmotr předá křestní svíci křtěnci. Předání svíce je možné zařadit také na konci bohoslužby a spojit je s posláním a požehnáním.

Přijetí do církve

Milý / Milá N., s radostí a vděčností tě vítáme jako člena Kristovy rodiny i společenství tohoto sboru. Jsi spolu s námi zván/a k plné účasti na Kristově stole. Budeme rádi, když v našem sboru najdeš domov a budeš v nás mít své bratry a sestry.

[Bratři a sestry, budete N. nablízku, modlit se za něj / ni a pomáhat mu / jí, aby spolu s námi rostl/a ve víře, lásce a naději? Je-li tomu tak, řekněte společně: Ano, s pomocí Ducha svatého.]

Sbor: Ano, s pomocí Ducha svatého.]

Při této příležitosti může zástupce sboru může předat pokřtěnému křestní list, a případně i dar od sboru (např. Bibli, zpěvník...).

Modlitba po křtu

Nebeský Otče,

děkujeme, že se N. ve křtu narodil/a z vody a z Ducha svatého k novému životu.

Prosíme, ať má k tobě důvěru jako tvé dítě.

Ježíši Kriste, děkujeme, že jsi zemřel a byl vzkříšen i pro N.

Prosíme, ať z tebe čerpá sílu jako ratolest z vinného kmene.

Duchu svatý, děkujeme, že i N. tě přijal/a.

Prosíme, veď ho / ji k životu, ve kterém bude oslavovat Boha a s láskou sloužit svým bližním.

Sbor: Amen.

Nebo:

Bože,

děkujeme, že jsi N. ve křtu povolal na cestu následování tvého Syna.

Prosíme, naplňuj svými dary jeho / její srdce.

Dej, ať stále lépe poznává Krista

a ať působením Ducha svatého zůstává připojen/a k jeho tělu.

Ať roste v moudrosti a lásce.

Sbor: Amen.

Nebo:

Nebeský Otče,

děkujeme, že jsi našeho bratra / naši sestru N. povolal do své církve.

Prosíme, dej mu / jí víru, která tě bude znát,

moudrost, která ti bude rozumět,

touhu, která tě bude hledat,

trpělivost, která na tebe bude čekat,

oči, které tě uvidí,

srdce, které o tobě bude přemýšlet,

a život, který o tobě bude svědčit.

O to prosíme skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Sbor: Amen.

[Píseň ke křtu]

Např. EZ 350–357.

[VEČEŘE PÁNĚ]

Předsedající nebo presbyteři připraví chléb a víno na stole Páně.

[Kristův stůl je připraven, abychom se u něj vždy znovu ujistovali o milosti, která nám byla ve křtu dána, abychom přijímali odpuštění i posilu na cestě víry.]

V chlebu a vínu nám dává Kristus sám sebe a obnovuje naše společenství s Bohem i bratry a sestrami.]

Slova ustanovení

Večeři Páně slavíme na základě Kristova ustanovení:

Pán Ježíš Kristus v tu noc, kdy byl zrazen,
vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl:

„Toto je mé tělo, které se za vás vydává;
to číňte na mou památku.“
Stejně vzal po večeři i kalich a řekl:
„Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví;
to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“
Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich,
zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. *(1 K 11, 23–26)*

Modlitba k večeři Páně

Hospodine, dobrý Bože,
dobrořečíme ti za všechny tvé dary.
Za to, že ses nám dal poznat jako laskavý a milující Bůh.
Za to, že vstupuješ do vztahu, do smlouvy s člověkem.
Za to, že jsi pro spásu světa poslal na svět svého Syna.
On se dal pokřtít v Jordánu, přijal svatého Ducha
a zvěstoval tvé evangelium.
Z lásky k nám došel až na kříž.
Ježíš zemřel, ale tys ho, Bože, vzkřísil z mrtvých.
Vstoupil do nebe a zve nás ke svému stolu,
abychom mohli okoušet radost, která je v plnosti před námi.

Prosíme, Otče,
sešli svého Ducha,
ať nás zmocňuje k odpuštění a smíření,
vede k jednotě se všemi,
s nimiž nás pojí jeden Pán, jedna víra a jeden křest,
a posiluje ve víře, lásce i naději.

Spoj nás touto svátostí také s těmi,
s nimiž jsme u stolu Kristova bývali a kteří jsou nyní v pokoji u tebe.

Dej, ať se těšíme spolu s nimi a se všemi, které jsi vykoupil,
na slavnou hostinu ve tvém království.

Sbor: Amen.

Modlitba Páně

Jeden křest nás spojuje v jedno Kristovo tělo. Jako Boží synové a dcery se proto modleme:

Sbor: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi,
tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim
viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky.
Amen.

Pozvání

Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu. *(Zj 19, 9a)* V radostné jistotě setkání s živým Pánem
přistupujte k jeho stolu!

Nebo:

Vezměte a jezte z chleba života. Vezměte a pijte z kalicha spásy.

Vysluhování

*V průběhu vysluhování shromáždění zpívá, zní hudba, nebo je ticho. Vysluhování chleba a vína může
být doprovázeno slovy:*

Tělo Kristovo za tebe vydané. – Krev Kristova za tebe prolitá.

Nebo:

Chléb života. – Kalich spásy.

Nebo:

Tělo Kristovo ať tě zachová k životu věčnému. / Krev Kristova ať tě zachová k životu věčnému.

Propuštění

Hleďte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. (1J 3, 1)

Nebo:

Ježíš řekl: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život ze mne.“ (J 6, 56–57)

Nebo:

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15, 5)

Nebo:

Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; a Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu. (J 15, 16)

[Pozdravení pokoje]

Podejme si navzájem ruce na znamení odpuštění, bratrství a jednoty Kristova lidu a pozdravme jeden druhého slovy: Pokoj tobě.

Modlitba po přijímání

Pane Ježíši Kriste,
děkujeme za to, že nás v chlebu a vínu posiluješ na cestě víry.
Pomoz nám, ať svými dary sloužíme v tomto světě,
aby v něm rostlo tvé království.

Sbor: Amen.

[Píseň]

Po modlitbě / místo modlitby po přijímání je možné zpívat děkovnou píseň (např. EZ 383, 384 nebo 128).

POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ**Sborová oznámení a ohlášení****Sbírka****Přímluvná modlitba**

Bože,
prosíme za tvou církev, za všechny, kdo byli pokřtěni v tvém jménu, aby věrně následovali Krista.
Prosíme za ty, kdo se připravují ke křtu a konfirmaci, aby jejich víra rostla.
Prosíme za lidi, kteří o tobě nevědí, aby ses jim dal poznat.
Prosíme za tento svět, aby se v něm šířil tvůj pokoj a spravedlnost.

Sbor: Amen.

Nebo:

Milosrdný Pane,
křtem nás spojuješ v jedno společenství. Prosíme, provázej svou církev v jejích rozmanitých podobách na všech místech světa. Dej abychom vedeni tvým Duchem žili v pokoji a pokoj přinášeli.
Prosíme za N. a za všechny nově pokřtěné bratry a sestry. Upevňuj jejich víru. Prosíme i za ty, kdo byli pokřtěni už dávno a na svůj křest zapomněli nebo se ti vzdálili. Ujmi se jich jako dobrý pastýř.
Prosíme za děti pokřtěné v tomto sboru, za své kmotřenky a kmotřence. Dávej se poznat všem, kdo cestu životem teprve hledají. Dej inspiraci nám, kteří je doprovázíme, abychom byli otevřeným společenstvím a sborem živé víry.
Prosíme za lidi, kteří mají moc a odpovědnost za druhé. Dej, ať dobře nakládají s tím, co je jim svěřeno.
Prosíme za místo, kde žijeme, za své sousedy, za sbory a farnosti v okolí. Otvírej mezi lidmi příležitosti k setkávání a vzájemné pomoci.

Prosíme za ty, kdo jsou sevřeni smutkem, strachem, nemocí, za ty, na které doléhá samota a kdo se trápí zlem způsobeným lidmi. Prolamuj hranice lhostejnosti a bezmoci, uzdravuj bolesti světa a používej si k tomu i nás.

Pane, náš Bože, vyslyš naše prosby. Tobě buď chvála na věky věků.

Sbor: Amen.

<Modlitba Páně>

Poslání

Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapust'te kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky. *(Ko 2, 6–7)*

Nebo:

Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my vstoupili na cestu nového života. *(Ř 6, 4)*

Nebo:

Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši. Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. *(Ga 3, 26–29)*

Nebo:

Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. *(Ef 4, 2–6)*

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.

Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc.

Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život.

Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. *(Ž 121, 5–8)*

Nebo:

At' ti žehná Bůh:

Otec, který tě přivedl k životu

a obklopuje tě svou ochranou a péčí,

Syn, který se pro tebe vydal,

Ježíš, přítel lidí, který je ti blízko ve svém slovu,

a svatý Duch, který v tobě působí,

abys zůstal tím, čím jsi: dítětem Božím.

Sbor: Amen.

Píseň

Hudba k vycházení

<Sbírka>

Přijetí žadatele o křest (katechumena)

Vysvětlení

Dospělí žadatelé o křest jsou ke křtu připravováni katechezí, která je uvádí do základních obsahů křesťanské víry a do života sboru a církve. Závěrem této přípravy je křest. Přijetí žadatele o křest do katechetické přípravy – katechumenátu – se může odehrát při bohoslužebném shromáždění sboru. Zde je zařazeno před sborová oznámení nebo za ně. Katechumena představí kazatel, kurátor nebo jiný člen staršovstva. Může zde zaznít jeho krátké osobní svědectví o cestě k víře. Vhodným termínem pro přijímání katechumenů je například svatodušní neděle nebo začátek postní doby.

Formulář přijetí žadatele o křest

Úvod

Vzkříšený Ježíš nás posílá, abychom šli ke všem národům a získávali mu učedníky. Církev s radostí přijímá ty, kteří o křest žádají. Jsme vděční Bohu, že bratr / sestra N. uvěřil/a evangeliu a projevil/a touhu žít ve společenství našeho sboru a církve. Požádal/a o křest a začne se k němu připravovat. Chceme mu na jeho cestě ke křtu pomáhat a modlit se za něj.

Představení katechumena

Katechumen se může krátce představit sám nebo jej představí někdo jiný.

Modlitba

Duchu svatý,
 ty jsi pramen všech dobrých obdarování,
 dáváš život Kristově církvi.
 Prosíme tě za bratra / sestru N.,
 aby se mu / jí evangelium stalo radostí i útěchou.
 Prosíme také za náš sbor,
 abychom vydávali svědectví o Kristu,
 uměli si vzájemně naslouchat, povzbuzovat se i odpouštět.
Sbor: Amen.

Nebo:

Bože svatý a spravedlivý,
 stvořil jsi člověka ke svému obrazu.
 Dal jsi svého Syna,
 abychom mohli mít podíl na vykoupení a nebeském království.
 Prosíme, opatruj N.,
 dávej mu / jí trpělivost a sílu vzdorovat pokušením.
 Naplňuj jeho / její srdce svým světlem
 a veď ho / ji na cestě ke křtu.
 O to prosíme skrze Krista, našeho Pána.
Sbor: Amen.

Přijetí a požehnání

Milý / milá N., s radostí tě přijímáme jako žadatele / žadatelku o křest.
 Bůh tě provázej svým požehnáním.

Kurátor nebo jiný zástupce staršovstva spolu s farářem podají katechumenovi ruku a mohou předat vhodný dar (Bibli, zpěvník, knihu modliteb, katechismus apod.)

Shromáždění pokračuje zpěvem vhodné písně.

Přijetí do sboru

Vysvětlení

Pokřtěný dospělý, který vstupuje do sboru – buď sám, nebo se svou rodinou, může být veřejně přijat v bohoslužebném shromáždění sboru. Předpokládá se, že předtím proběhl rozhovor mezi přijímaným a kazatelem nebo staršovstvem. Přijetí do sboru je možné zařadit před sborová oznámení nebo za ně. Přijímaného představí kazatel, kurátor nebo jiný člen staršovstva, případně se přijímaný může představit sám.

Předkládáme dva formuláře přijetí do sboru. První z nich se týká člověka, který byl pokřtěn v dětství, ale nebyl vychován ve víře, případně delší dobu nebyl aktivním členem církve a nyní se chce stát členem sboru a podílet se na jeho životě. Součástí aktu přijetí je vyznání víry přijímaného spolu s celým shromážděním.

Druhý formulář se týká člověka, který byl před svým vstupem do sboru (aktivním) členem jiného sboru či církve. Pokud byl v předchozím sboru presbyterem, případně je výpomocným kazatelem, přijímá jej sbor i do této služby.

Vstupují-li do sboru partneři nebo celá rodina, formulář se přiměřeně upraví.

Formulář přijetí do sboru 1

Představení přijímaného

Kazatel pozve přijímaného, aby předstoupil před shromáždění.

Bratr / sestra N. byl/a pokřtěn/a ve jméno Boha Otce, Syna i Ducha svatého. Dnes v tomto společenství vyzná svou víru, bude přijat/a do našeho sboru a stane se jeho plnoprávným členem.

Přijímaného je možné krátce představit a vysvětlit okolnosti jeho vstupu do sboru.

Apoštolské vyznání víry

Spolu s N. si dnes připomínáme, že jsme pokřtěni v Boží jméno a spojeni v jedno Kristovo tělo. Vyznejme proto nyní svou víru v trojjediného Boha:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Otázka přijímanému

Milý / Milá N., chceš patřit do našeho sboru, účastnit se jeho života, naslouchat Božím slovu, slavít večeři Páně a sloužit Bohu podle svých obdarování? Pokud ano, odpověz: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Odpověď: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Otázka sboru

Nyní se obracím na vás, milé sestry a milí bratři: Přijímáte bratra / sestru N. do našeho společenství? Jste připraveni se za něj / ni modlit, stát při něm / ní, být mu / jí pomocí a oporou? Je-li tomu tak, odpovězte: Ano.

Sbor: Ano.

Přijetí do sboru

Milý bratře / milá sestro N., přijímáme tě do našeho sboru a vítáme tě v našem společenství. *Zástupci sboru podají přijatému ruku, případně mu předají dar od sboru.*

Modlitba

Milosrdný Otče, děkujeme ti, že jsi nás ve svatém křtu přijal za své děti a v každém čase nás zveš do svého otcovského domu. Svým slovem povoláváš své učedníky a učednice, buduješ a uchovávaš svou církev. Dnes se zvláště radujeme z toho, že jsi do našeho sboru přivedl také N. Děkujeme, že jsi ho / ji

na všech jeho / jejích cestách doprovázel svou věrností a milosrdenstvím. Prosíme tě, aby N. v našem sboru zakoušel/a tvou blízkost a dobrotu. Dej, ať se jeho / její obdarování stanou pro náš sbor požehnáním. Pomoz nám, abychom společně tvořili duchovní domov pro všechny, kdo k našemu společenství touží patřit.

Sbor: Amen

Požehnání přijatému

Milosrdný Bůh ať tě posiluje Duchem svatým, uchová tě ve společenství Ježíše Krista a dá ti účast na věčném životě.

Odpověď: Amen.

Formulář přijetí do sboru 2

Představení přijímaného

Kazatel pozve přijímaného, aby předstoupil před shromáždění.

Bratr / sestra N. přichází do našeho společenství ze sboru / církve / farnosti... Dnes bude přijat/a do našeho sboru a stane se jeho plnoprávným členem. *Přijímaného je možné krátce představit a vysvětlit okolnosti jeho vstupu do sboru.*

[Spolu s bratrem / sestrou N. dnes v našem sboru vítáme také jeho / její manželku / manžela / partnerku / partnera / děti.]

[V předchozím sboru byl/a N. členem / členkou staršovstva a v této službě bude pokračovat také v našem sboru.]

[Bratr / sestra N. je výpomocným kazatelem / výpomocnou kazatelkou a v této službě bude pokračovat také v našem sboru a seniorátu.]

Otázka přijímanému

Milý / Milá N., chceš patřit k našemu sboru, účastnit se jeho života, naslouchat Božímu slovu, slavit večeři Páně a sloužit Bohu podle svých obdarování? Pokud ano, odpověz: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Odpověď: Ano, s pomocí Ducha svatého.

Otázka sboru

Nyní se obracím na vás, milé sestry a milí bratři: přijímáte bratra / sestru N. do našeho společenství? Jste připraveni se za něj / ni modlit, stát při něm / ní, být mu / jí pomocí a oporou? Je-li tomu tak, odpovězte: Ano.

Sbor: Ano.

Přijetí do sboru

Milý bratře / milá sestro N., přijímáme tě do našeho sboru a vítáme tě v našem společenství.

Zástupci sboru přijatému podají ruku, případně předají dar od sboru.

Modlitba

Milosrdný Bože, děkujeme Ti, že jsi N. přivedl do našeho sboru. Prosíme tě, aby N. v našem sboru zakoušel/a tvou blízkost a dobrotu a našel v něm duchovní domov. [Děkujeme za to, že N. bude pokračovat ve své službě presbytera / výpomocného kazatele i v našem sboru. Jsme za jeho / její práci vděční. Pomáhej nám, ať dokážeme spolupracovat pro dobro našeho společenství.] Povzbuzuj nás, abychom nesli jedni druhých břemena a podporovali se na svých cestách víry. Skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Sbor: Amen.

Požehnání přijatému

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě. Ať posiluje tvou víru a provází tě na všech tvých cestách.

Odpověď: Amen.

Obnova křestního vyznání

Vysvětlení

To, co nám Bůh zaslíbil ve svátosti křtu, platí stále. Když jsme jednou byli pokřtěni, byli jsme přijati do církve jako těla Kristova a stali jsme se součástí Boží rodiny. Proto křest není nikomu udělen vícekrát než jednou. Zároveň si uvědomujeme, že svým křestním závazkům nedostáváme. Proto je užitečné si je připomínat a obnovovat je. Obnova křestního vyznání může být zařazena do nedělní bohoslužby, například na velikonoční nebo svatodušní neděli, případně na neděli během postní doby. Obnovu křestního vyznání lze slavit také ve zvláštní samostatné bohoslužbě. V obou případech se vlastní úkon zařazuje po kázání.

Formulář obnovy křestního vyznání

Úvod

Sestry a bratři, v tuto chvíli se chceme rozpomenout na svůj vlastní křest a jeho závazek.

Vyznání vin

Bože, v našem křtu jsi nám dal účast na životě, smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Vyznáváme, že jsme často nežili podle obrazu nového člověka. Vyznáváme, že jsme se málo snažili uskutečňovat tvou vůli. Voláme k tobě: Pane, smiluj se.

Sbor: Pane, smiluj se.

Bože, křtem jsi nás zapojil do své církve, do těla Kristova, abychom světu dosvědčovali tvou uzdravující a usmířující lásku. Vyznáváme, že jsme byli slabí a neochotní. Voláme k tobě: Kriste, smiluj se.

Sbor: Kriste, smiluj se.

Bože, křtem jsi nám dal podíl na nebeském království. Vyznáváme, že jsme na to zapomínali a tvému hlasu nenaslouchali. Voláme k tobě: Pane, smiluj se.

Sbor: Pane, smiluj se.

Bože, smiluj se nad námi a odpusť nám naši vinu pro Ježíše Krista; veď nás svým svatým Duchem k novému, věčnému životu.

Apoštolské vyznání víry

Shromáždění odpovídá na jednotlivé otázky slovy Apoštolského vyznání víry.

S vděčností, že si nás Pán Ježíš vyvolil za své učedníky a učednice, nyní každý sám za sebe můžeme vyznat víru, v níž jsme byli pokřtěni.

Věříš v Boha?

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.

Věříš v Ježíše Krista?

Sbor: Věřím v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé.

Věříš v Ducha svatého?

Sbor: Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný.

Tak věříme. Tak věří církev. Tuto víru vyznáváme, je naší nadějí a bude naší slávou na věky věků.

[Symbolický úkon]

Účastníci shromáždění mohou své vyznání následně doprovodit symbolickým úkonem, například zapalováním malých svíček od velikonoční svíce (paškálu), nebo svíce umístěné na stole Páně. Další

možností je podávání misky s vodou, které se účastníci mohou dotknout, případně se vodou přezehnout na čele. Během tohoto úkonu může být ticho, nebo může znít vhodná hudba, nebo se může zpívat (např. zpěvy z Taizé), nebo se může předčítat z Písma, např. Ef 1, 3–14 nebo Ř 6, 3–11.

Modlitba

Hospodine, Bože laskavý a věrný,
prosíme, přijmi naše pokání a naši touhu po obnově.
Děkujeme ti za odpuštění hříchů a za společenství víry se všemi,
kdo byli pokřtěni ve tvém jménu.
Pomoz nám, abychom ti byli věrní a společně tě následovali.
O to tě prosíme skrze Krista, našeho Pána,
který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje na věky věků.
Sbor: Amen.

Píseň

Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrhy usnesení:

- 1. Synod schvaluje bohoslužebné formuláře předložené v tisku č. 25.*
- 2. Synod bere na vědomí, že případné připomínky či podněty, které se mohou od schválení textů vyskytnout, budou zapracovány do konečné podoby nové agendy. Synodní rada přes svůj poradní odbor liturgický bude, až do vydání nové agendy, shromažďovat připomínky k zapracování.*